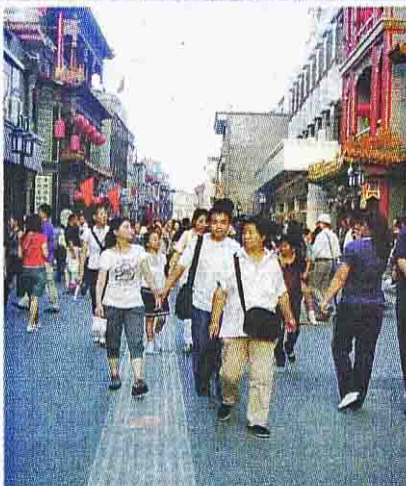

กระแส 'พาราลิมปิกพีเวอร์' ยกกระดับคนพิการในจีน

“พาราลิมปิกเกมส์ 2008” ที่กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีนจบลงไปแล้ว
แม้ว่าในประเทศไทยจะไม่มี การถ่ายทอดสดให้คนไทย โดยเฉพาะญาติพี่น้อง

น้อง รวมทั้งเพื่อนสนิทมิตรสหายของนักกีฬาที่สู้สุดส่ำเพื่อพรช้อมอยู่นานเป็นปีๆ เพื่อเข้าชิงชัยในห้วงเวลาสำคัญเช่นนี้ ได้ร่วมลุ้นและให้กำลังใจแก่กันเหมือนการแข่งขันโอลิมปิก

แต่สิ่งหนึ่งซึ่งเป็นที่น่ายินดียิ่งได้เกิดขึ้นพร้อมกับการแข่งขันพาราลิมปิก ครั้งที่ 13 นี้ก็คือ ความเท่าเทียมในการได้รับการปฏิบัติระหว่างนักกีฬาคนพิการกับนักกีฬาปกติ

พาราลิมปิกเกมส์ จัดขึ้นมาแล้ว 12 ครั้ง นับตั้งแต่การจัดขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรกที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี เมื่อ 48 ปีก่อน ครั้งนี้นับเป็นครั้งแรกในการแข่งขันบนเวทีคนพิการระดับโลก ที่นักกีฬาคนพิการกับนักกีฬาปกติต้องถูกปฏิบัติอย่างเท่าเทียม

ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการลงนามบันทึกข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการโอลิมปิกสากลกับคณะกรรมการจัดงานพาราลิมปิกสากล

เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2001 เพื่อเป็นหลักประกันว่า นับตั้งแต่ปี 2008 บั๊กกิ่งเกมส์ เป็นต้นไป จะต้องมีการแข่งขันพาราลิมปิกเกมส์ต่อจากโอลิมปิกเกมส์โดยเร็ว และนักกีฬาของทั้งโอลิมปิกและพาราลิมปิกจะได้พักในหมู่บ้านเดียวกัน ใช้สนามกีฬาหรืออาคารเดียวกัน ได้รับการบริการที่เท่ากัน

แม้กระทั่งการขายบัตรเข้าชมการแข่งขันและการเดินทางก็ต้องใช้เทคโนโลยีแบบเดียวกัน

เหตุผล คือเพื่อให้ความแตกต่างระหว่างคนปกติและคนพิการแคบลงนั่นเอง

ในเวทีแข่งขันกีฬาคนพิการโลก นับว่า “จีน” เจ้าภาพการจัดงานในปีนี้ ทำได้ดีกว่าที่คาดไว้

เพราะนอกจากภายในบริเวณสนามกีฬาที่เอื้อต่อคนพิการแล้ว เรียกได้ว่าแทบจะทุกจุดของกรุงปักกิ่ง ทางกรจีนได้วางระบบต่างๆ

ไว้รองรับและอำนวยความสะดวกต่อผู้พิการไว้ก่อนหน้านี้อแล้วทั้งสิ้น ไม่ว่าจะตามสวนสาธารณะ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล หรือแม้แต่ทางเข้าสาธารณะทั่วไป ล้วนมีทางลาดสัญลักษณ์ทางเท้าสำหรับผู้พิการทางสายตา มีราวจับ มีห้องน้ำและลิฟต์สำหรับผู้พิการโดยเฉพาะ

เริ่มจากการสำรวจ โรงพยาบาลลง เขียน อี เขียน โรงพยาบาลของรัฐที่มีชื่อเสียงที่สุดด้านการรักษาสายตา บรรดาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานทั้งหลายสำหรับคนพิการมีให้อย่างครบครัน อาทิ ทางลาดสำหรับรถเข็น ที่จอดรถ ห้องน้ำ ตู้โทรศัพท์สาธารณะ ซึ่งติดตั้งในระดับที่ผู้พิการที่ใช้รถเข็นสามารถใช้ได้ รวมไปถึงช่องการจ่ายยาสำหรับคนพิการ

ขณะที่บริเวณป้ายรถเมล์ หรือทางเท้าตามจุดต่างๆ ของกรุงปักกิ่ง ยังได้ทำทางลาดที่เชื่อมต่อระหว่างถนนกับทางเท้าสำหรับผู้พิการที่ต้องใช้รถเข็น รวมไปถึงการวางสัญลักษณ์ทางเท้าเพื่อบอกทางให้กับผู้พิการทางสายตา

ไม่เพียงในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ นานา จีนยังปลุกกระแสให้คนในชาติเห็นความสำคัญของผู้พิการ ด้วยการให้คนพิการในประเทศเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในงานแข่งขันกีฬาโอลิมปิกด้วย

งานนี้จึงเห็นว่ามีทั้งนักข่าวคนพิการทำหน้าที่รายงานสดจากภาคสนาม รวมทั้งถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาคคนพิการโลกตามสถานที่ต่างๆ ทำให้คนในชาติได้ร่วมเชียร์ร่วมลุ้นกับการแข่งขันในครั้งนี้ด้วย ทำให้บรรยากาศของพาราลิมปิกที่กรุงปักกิ่งเป็นไปอย่างคึกคักไม่น้อย

นายหลู่ หง ถู อดีตตำรวจ วัย 75 ปี อาศัยอยู่ในกรุงปักกิ่ง เล่าว่า เพิ่งรู้จักกีฬาพาราลิมปิกเป็นครั้งแรกเมื่อจีนได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันว่า เป็นกีฬาสำหรับผู้พิการ แม้ว่าทำงานครั้งนี้จะไม่มีโอกาสได้เข้าไปชมการแข่งขัน แต่ได้ทราบข่าวจากเหมือนกัน แต่คนพิการมีความมั่นใจมากกว่าคนปกติ เพราะการที่เขาจะลุกขึ้นทำอะไรบางอย่าง แสดงว่าใจเขาชนะไปแล้ว

กับสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการตามสถานที่ต่างๆ ของกรุงปักกิ่งนั้น

นายหลู่ หง ถู บอกว่า รัฐบาลจีนได้วางระบบเรื่องนี้มานานแล้ว ควบคุมไปกับการวางผังเมือง ตามถนนสายต่างๆ ทางลงรถไฟฟ้ามหานคร หรือสถานที่สาธารณะทั่วไป จึงมีระบบรองรับสำหรับผู้พิการทั้งนี้ก็เพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับคนปกติในสังคม

และที่น่าตื่นตาตื่นใจ คือ "รถแท็กซี่สำหรับผู้พิการ" ที่เพิ่งมีขึ้นเพื่อรองรับการแข่งขันพาราลิมปิก 2008 ปีนี้เป็นการเฉพาะ

ที่เฉพาะไว้สำหรับผู้พิการเข้าชมกีฬา

ทางโทรศัพท์อยู่ตลอด ทำให้รู้สึกดีใจเมื่อคนจีนได้เหรียญจากการชนะเลิศการแข่งขันเป็นจำนวนมาก

สำหรับทัศนคติของคนจีนที่มีต่อ "คนพิการ" อดีตนายตำรวจของจีนผู้นี้มองว่า "คนพิการก็เหมือนกับคนธรรมดาคนหนึ่ง แม้ว่าการทำงานระหว่างคนพิการกับคนปกติจะไม่

รถแท็กซี่สำหรับผู้พิการ

พ้อเปิดประตูจะมีทางลาดลงสำหรับรถเข็น

หน้าตาที่เหมือนกับแท็กซี่ป้ายดำที่วิ่งให้บริการทั่วไปในกรุงปักกิ่ง เพียงแต่มีสัญลักษณ์รูปคนพิการติดอยู่ที่ด้านข้างประตูรถ พอเปิดประตูขึ้นจะมีทางลาดลงสำหรับรถเข็น และมีราวจับพร้อมทั้งเข็มขัดนิรภัยสำหรับล็อกไว้กับรถเข็นเพื่อความปลอดภัย

ส่วนรถยนต์ส่งมวลชนสาธารณะสำหรับผู้พิการก็เช่นกัน จะมีสัญลักษณ์รูปคนพิการ ซึ่งนอกจากจะมีทางลาดให้ขึ้นเข้เข้าเทียบ จากนั้นระบบไฮดรอลิกซึ่งบังคับได้จากที่นั่งคนขับจะทำหน้าที่ยกรถขึ้น

รวมทั้งมีระบบเสียงแจ้งสถานีที่จอดในแต่ละสถานีเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการทางสายตาเช่นกัน

ทางด้าน พญ.วัชรวิญญูญ์ ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะนักกีฬาไทยที่

ทางเท้าเพื่อบอกทางให้กับผู้พิการทางสายตา

เดินทางไปร่วมการแข่งขันพาราลิมปิกที่จัดผ่านไปให้ทราบกันว่า

คนพิการนั้นมีหลายประเภท มีทั้งความพิการทางร่างกาย พิการทางการมองเห็น การได้ยิน สติปัญญา จิตใจและพฤติกรรม แต่คนเหล่านั้นล้วนเป็น "คน" ที่ควรได้รับสิทธิเหมือนกับคนอื่นๆ สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะและสถานที่ราชการ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่รัฐบาลจำเป็นต้องจัดหาให้สำหรับผู้พิการ

ยกตัวอย่างเช่น ห้องน้ำที่ต้องมีพื้นที่เพียงพอสำหรับการหมุนตัวของรถเข็น เส้น

ผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร โถส้วมต้องสูงระหว่าง 45-50 เซนติเมตร ทางลาดจะต้องมีความชันไม่เกินอัตราที่กำหนด ต้องมีลิฟต์ หรือคูโตรีศท์พท์ก็ต้องติดตั้งในระดับที่เหมาะสม

ขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงผู้พิการทางสายตา อย่างบนทางเท้าจำเป็นต้องมีสัญลักษณ์สำหรับผู้พิการทางสายตา รวมทั้งต้องมีสัญญาณไฟจราจรเสียง

สำหรับในประเทศไทยนั้นที่ผ่านมากระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ทุกโรงพยาบาลของรัฐต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ โดยเฉพาะทางลาด

และที่น่ายินดีคือ ปัจจุบันมีความร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการบนถนนราชดำริ สำนักงานเขตปทุมวัน และเครือข่ายคนพิการปรับทางเท้าตลอดสองข้างทางสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ โดยมีสัญลักษณ์ทางเท้า และสัญญาณไฟจราจรเสียง สำหรับผู้พิการทางสายตา ทางลาดสำหรับผู้พิการทางร่างกายและผู้สูงอายุ

"แม้ว่าประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มมีสิ่งรองรับผู้พิการ แต่ก็ถือเป็นจุดหนึ่งเท่านั้น และยังไม่เพียงพอ เพราะการให้คนพิการออกสู่สังคมปกติได้ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องวางระบบสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะสำหรับผู้พิการอย่างเป็นระบบ และทุกพื้นที่เพื่อให้คนพิการสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้เช่นเดียวกับคนปกติ" พญ.วัชรวิญญูญ์

การปรับปรุงพัฒนาจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคนพิการในกรุงปักกิ่งของรัฐบาลจีนที่ถือเอาฤกษ์ยามของการจัดกีฬาพาราลิมปิกเป็นการเริ่มต้น นับเป็นสัญญาณใจและนำเอาเยี่ยงอย่าง เพราะหากจะว่าไปแล้วประเทศไทยผ่านมาไม่รู้กี่รัฐบาลที่มีหน่วยงานด้านคนพิการพยายามผลักดันเรื่องนี้ แต่ไม่เคยได้รับความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นกีฬาพาราลิมปิกหรือไม่ก็ตาม

แค่เริ่มต้นจากสถานีรถไฟฟ้าที่บังคับให้เปิดลิฟต์สำหรับผู้พิการได้ทำหน้าที่เพื่อคนพิการจริงๆ และมีให้ครบทุกสถานี เพื่อว่าคนพิการจะสามารถเดินทางไปไหนต่อไหนได้ แค่นี้ก็ยังทำไม่ได้เลย

ภมรศรี ไพบุญย์รวมศิลป์